

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DKK1-421/54/14/ES

Warszawa, dnia 30 stycznia 2015 r.

DECYZJA nr DKK – 22/2015

Na podstawie art. 18 w związku z art. 13 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek FMC Corporation z siedzibą w Filadelfii (USA) **wydaje zgodę** na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez FMC Corporation z siedzibą w Filadelfii (USA) kontroli nad Cheminova A/S z siedzibą w Rønland (Dania).

Uzasadnienie

W dniu 3 października 2014 r. wpłynęło do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej także „Prezes Urzędu” lub „organ antymonopolowy”) zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na przejęciu przez FMC Corporation z siedzibą w Filadelfii, USA (dalej także „FMC”, „Zgłaszający” lub „Wnioskodawca”) kontroli nad Cheminova A/S z siedzibą w Rønland, Dania (dalej także „Cheminova” lub „Spółka”).

W związku z tym, iż spełnione zostały niezbędne przesłanki, uzasadniające zgłoszenie zamiaru koncentracji, tj.:

- łączny światowy obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył równowartość 1 mld euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), zwanej dalej „ustawa o ochronie konkurencji” lub „ustawa antymonopolowa”, przy czym łączny obrót na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w tym okresie przekroczył równowartość 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 2 tej ustawy,
- przejęcie kontroli nad innym przedsiębiorcą jest jednym ze sposobów koncentracji, określonym w art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji,

- w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek wymienionych w art. 14 ww. ustawy, powodująca wyłączenie obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji,

zostało wszczęte postępowanie antymonopolowe w tej sprawie, o czym, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.), organ antymonopolowy zawiadomił FMC pismem z dnia 16 października 2014 r.

Uczestnicy koncentracji

1) FMC – aktywny uczestnik koncentracji – jest amerykańską spółką, której akcje są notowane na giełdach w Nowym Jorku i Chicago w USA. Kapitał FMC jest rozproszony, a do akcjonariuszy, którzy wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. posiadali więcej niż 5% akcji tej Spółki (informacja złożona do amerykańskiej Komisji Giełd i Papierów Wartościowych w dniu 21 marca 2014 r.) należą: Capital World Investors (11,39 %), FMR LLC (7,64 %), The Vanguard Group, Inc. (6,93 %) i BlackRock, Inc. (6,87 %).

FMC prowadzi działalność w trzech segmentach, obejmujących:

- Rozwiązania dla Rolnictwa (produkcja środków ochrony roślin i substancji czynnych do ich wytwarzania),
- Zdrowie i Dieta (produkcja żywności, składników farmaceutyków, odżywek, produktów higieny osobistej),
- Minerale (produkcja materiałów nieorganicznych, w szczególności sody amoniakalnej i litu).

FMC nie posiada spółek zależnych w Polsce, natomiast realizuje obrót na terytorium RP.

Ponadto FMC wraz z (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 1 załącznika do decyzji*), za pośrednictwem której sprzedaje środki ochrony roślin. Dotychczas FMC nie sprzedawała w Polsce substancji aktywnych do produkcji środków ochrony roślin.

2) Cheminova – pasywny uczestnik koncentracji – jest kontrolowana przez Auriga Industries A/S (Dania), która posiada 100 % akcji w kapitale zakładowym oraz 100 % głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Spółki.

Przedmiotem działalności Cheminova jest produkcja i sprzedaż środków ochrony roślin oraz substancji czynnych do wytwarzania tych środków.

W Polsce Cheminova prowadzi działalność poprzez spółkę zależną Cheminova Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, która za pośrednictwem własnej sieci dystrybucji

sprzedaje środki owadobójcze (insektycydy), chwastobójcze (herbicydy), grzybobójcze (fungicydy), regulatory wzrostu oraz nawozy dolistne. W latach 2012-2013 Cheminova nie sprzedawała w Polsce substancji czynnych.

Przyczyny i zakres koncentracji

Zgłoszona koncentracja dotyczy przejęcia kontroli, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy antymonopolowej, przez FMC nad Cheminova poprzez nabycie wszystkich akcji tej Spółki. Podstawą dokonania transakcji jest Umowa Kupna Akcji zawarta w dniu 8 września 2014 r. przez FMC i Auriga Industries A/S. Po przeprowadzeniu transakcji wnioskodawca będzie sprawować wyłączną kontrolę nad Cheminova i jej spółkami zależnymi, w tym nad Cheminova Polska Sp. z o.o.

Jak wskazał Wnioskodawca, przejęcie kontroli nad Cheminova umożliwi mu m.in. lepszy dostęp do rynku europejskiego, Ameryki Środkowej i Łacińskiej, uzupełnienie i poszerzenie portfolio produktów w zakresie działalności agrochemicznej oraz uzyskanie dostępu do nowych rozwiązań technologicznych zarówno w zakresie obecnych, jak i nowych segmentów upraw. Planowana transakcja pozwoli FMC na uzyskanie znaczących synergii w zakresie np. kosztów, efektywności łańcucha dostaw, obszarów komplementarnych działań, inicjatyw typu „*lean manufacturing*” oraz wzmocnienie działań innowacyjnych i potencjału w zakresie dostarczania nowych i zróżnicowanych produktów.

W trakcie postępowania organ antymonopolowy ustalił i zważył, co następuje:

Rynki wspólne dla uczestników koncentracji

Jak wynika z informacji zawartych w zgłoszeniu podstawową działalnością FMC i Cheminova jest sprzedaż środków ochrony roślin. Dodatkowo przedsiębiorcy ci wytwarzają i sprzedają odbiorcom przemysłowym substancje czynne do produkcji środków agrochemicznych. Rynki wspólne w niniejszej koncentracji obejmują:

- a) rynek sprzedaży (wprowadzania do obrotu) środków ochrony roślin,
- b) rynek sprzedaży substancji czynnych do produkcji środków ochrony roślin.

Ad. a)

Środki ochrony roślin obejmują szereg różnorodnych produktów, które tradycyjnie dzielą się na trzy podstawowe grupy, tj. środki chwastobójcze (herbicydy), środki owadobójcze (insektycydy) i środki grzybobójcze (fungicydy). Do środków ochrony roślin

zalicza się także zaprawy nasienne, czyli środki grzybobójcze do ziarna siewnego, oraz regulatory wzrostu stosowane w celu zapobiegania wyleganiu upraw.

Herbicydy przeznaczone są do zwalczania chwastów w uprawach, fungicydy są stosowane w celu przeciwdziałania psuciu się roślin z powodu grzybic i pleśni, a insektycydy są przeznaczone do zwalczania owadów żerujących na roślinach uprawnych.

Zgodnie z dotychczasową praktyką orzeczniczą Prezesa Urzędu oraz Komisji Europejskiej w ramach ww. segmentów środki ochrony roślin mogą podlegać dalszej segmentacji z uwagi na typ chronionej uprawy.

Zakres geograficzny rynków środków ochrony roślin był, jak dotychczas, określany jako krajowy. Wskazuje na to zarówno praktyka orzecznicza Komisji Europejskiej¹, jak i Prezesa Urzędu² dotycząca tego rynku. Za takim zdefiniowaniem rynku przemawiał w szczególności fakt, iż środki ochrony roślin podlegały obowiązkowej rejestracji na poziomie krajowym przed ich wprowadzeniem do obrotu, ich dystrybucja prowadzona była przez krajowych dystrybutorów działających na poziomie krajowym, a bariery regulacyjne (opłaty rejestracyjne, wymogi bezpieczeństwa) stanowiły przeszkodę dla importu równoległego. Argumentacja Komisji opierała się na analizie Dyrektywy Rady nr 91/414/EWG z 15 lipca 1991 r. dotyczącej wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin³. Także argumenty przedstawiane w innych decyzjach KE opierały się na rozstrzygnięciu podjętym w sprawie Bayer/Aventis Crop Science Holding. W decyzji w sprawie Permira/Arysta Komisja zauważyła, że o ile przepisy prawa unijnego dotyczące substancji czynnych są zharmonizowane na poziomie EOG przez rozporządzenie REACH⁴, to środki ochrony roślin nie są objęte ani rozporządzeniem REACH ani żadną inną legislacją unijną. Z powyższych względów Komisja wskazała, że dopóki nie istnieją przepisy wspólnotowe w odniesieniu do środków ochrony roślin, dopóty państwa członkowskie mogą wprowadzać krajowe bariery regulacyjne, co implikuje definicję krajowego rynku geograficznego dla środków ochrony roślin.

¹ Decyzje Komisji Europejskiej w sprawach: COMP/M.2547 – Bayer/Aventis Crop Science, COMP/M.4972 – Permira/Arysta, COMP/M.6141 – China National Agrochemicals Corporation/Koor Industries/Makhteshim Agan Industries

² Decyzja nr DDI-69/2002 z dnia 23 sierpnia 2002 r.

³ Dziennik Urzędowy L 230, 19.8.1991, str. 1-32, z późn. zm.

⁴ Rozporządzenie WE nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. dotyczące bezpiecznego stosowania chemikaliów, poprzez ich rejestrację, ocenę, oraz udzielanie zezwoleń oraz ograniczenia w handlu i stosowaniu niektórych chemikaliów, ustanawiające Europejską Agencję ds. Chemikaliów, zmieniające Dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające Rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94 oraz Dyrektywę Rady nr 76/769/EWG oraz Dyrektywy Komisji nr 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE oraz 2000/21/WE (Dziennik Urzędowy L 396, 30.12.2006, str. 1-848, z późn. zm.)

W chwili obecnej sytuacja prawna w zakresie środków ochrony roślin w UE jest inna. Dnia 21 października 2009 r. UE uchyliła Dyrektywę nr 91/414/EWG, która została zastąpiona dyrektywą 2009/128/WE dotyczącą pestycydów⁵ oraz rozporządzeniem nr 1107/2009 dotyczącym środków ochrony roślin⁶. Rozporządzenie 1107/2009 (znajdujące bezpośrednie zastosowanie) wprowadza narzędzia, mające na celu wzmocnienie handlu równoległego w EOG.

Należy wskazać, że 27 kwietnia 2013 r. weszła w życie ustawa o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2013 r., poz. 455), która wprowadza mechanizm wzajemnego uznawania środków ochrony roślin wprowadzanych do obrotu w innych państwach członkowskich UE i uchyla większość barier regulacyjnych dotyczących handlu w UE.

W ocenie Wnioskodawcy uchylenie poprzednio obowiązujących przepisów na poziomie zarówno UE, jak i krajowym wskazuje, że rynek geograficzny dla środków ochrony roślin nie jest już rynkiem krajowym i powinien być zdefiniowany jako rynek obejmujący obszar UE.

W ocenie organu antymonopolowego kwestia zasięgu geograficznego może pozostać otwarta, gdyż zarówno w Polsce, jak i w EOG planowana koncentracja nie spowoduje istotnego ograniczenia konkurencji na żadnym rynku właściwym, w szczególności poprzez stworzenie lub umocnienie pozycji dominującej.

Jak wynika ze zgłoszenia FMC opracowuje, wprowadza na rynek i sprzedaje wszystkie trzy główne grupy środków ochrony roślin, tj. herbicydy, fungicydy i insektycydy. W Polsce FMC sprzedaje ww. produkty do dystrybutora, tj. F&N Agro Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, która odsprzedaży produkty FMC punktom sprzedaży detalicznej.

W latach 2012-2014 FMC sprzedawała w Polsce 14 produktów z grupy insektycydów dolistnych, herbicydów, fungicydów i defoliantów znajdujących zastosowanie w uprawie ziemniaków.

Z kolei Cheminova, oprócz herbicydów, fungicydów i insektycydów produkuje regulatory wzrostu i zaprawy nasienne, które sprzedawała w Polsce bezpośrednio sprzedawcom detalicznym i jednemu odbiorcy przemysłowemu, tj. firmie BASF. Cheminova nie dystrybuuje produktów pochodzących od stron trzecich. W Polsce w latach 2012-2014

⁵ Dyrektywa 2009/128/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 października 2009 r. ustalająca ramy działania Komisji na rzecz osiągnięcia zrównoważonego używania pestycydów (Dziennik Urzędowy L 309, 24/11/2009 str. 0071-0086 z późn. zm.)

⁶ Rozporządzenie (WE) nr 1107/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 października 2009r. dotyczące wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i uchylające Dyrektywy Rady nr 79/117/EWG i nr 91/414/EWG (dziennik Urzędowy L 309, 24/11/2009, str. 0001-0050, z późn. zm.)

Cheminova sprzedawała 81 produktów zaliczanych do fungicydów, selektywnych herbicydów do rzepaku, zbóż i kukurydzy, herbicydów nieselektywnych, dolistnych insektycydów, doglebowych insektycydów, zapraw nasiennych, nawozów dolistnych, selektywnych herbicydów zwalczających glony i mech oraz regulatorów wzrostu. Pozostałe produkty to maści, środki ochronne oraz barwniki do zaprawy nasion.

Jak wynika ze zgłoszenia działalność FMC i Cheminova pokrywa się w Polsce na rynkach wprowadzania do obrotu:

- selektywnych środków chwastobójczych przedwschodowych stosowanych w uprawie rzepaku, gdzie ich łączny udział wyniósł w 2012 r. ok. ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 2 załącznika do decyzji)*** %, a w 2013 r. ok. ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 3 załącznika do decyzji)*** %,
- selektywnych środków chwastobójczych przedwschodowych stosowanych w uprawie zbóż, gdzie ich łączny udział wyniósł zarówno w 2012 r., jak i w 2013 r. ok. ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 4 załącznika do decyzji)*** %,
- dolistnych środków owadobójczych stosowanych w uprawie rzepaku, gdzie ich łączny udział wyniósł w 2012 r. ok. ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 5 załącznika do decyzji)*** %, a w 2013 r. ok. ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 6 załącznika do decyzji)*** %,
- dolistnych środków owadobójczych stosowanych w uprawie zbóż, gdzie ich łączny udział wyniósł w 2012 r. ok. ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 7 załącznika do decyzji)*** %, a w 2013 r. ok. ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 8 załącznika do decyzji)*** %,
- dolistnych środków owadobójczych stosowanych w uprawie ziemniaków, gdzie ich łączny udział wyniósł zarówno w 2012 r., jak i w 2013 r. ok. ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 9 załącznika do decyzji)*** %,
- dolistnych środków grzybobójczych stosowanych w uprawie ziemniaków, gdzie ich łączny udział wyniósł w 2012 r. ok. ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 10 załącznika do decyzji)*** %, a w 2013 r. ok. ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 11 załącznika do decyzji)*** %,
- dolistnych środków grzybobójczych stosowanych w uprawie cebuli, gdzie ich łączny udział zarówno w 2012 r., jak i w 2013 r. nie przekroczył ***(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 12 załącznika do decyzji)*** %.

Jak wynika z powyższego jedynym rynkiem w Polsce, na którym łączny udział uczestników koncentracji przekroczy próg 20 %, jest rynek wprowadzania do obrotu dolistnych środków owadobójczych stosowanych w uprawie zbóż.

W EOG działalność FMC i Cheminova pokrywa się w zakresie:

- selektywnych środków chwastobójczych do upraw rzepaku do stosowania przed kiełkowaniem, o szerokim spektrum działania, gdzie ich łączny udział w 2013 r. wyniósł ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 13 załącznika do decyzji) %**,
- dolistnych środków owadobójczych stosowanych w uprawie rzepaku, gdzie ich łączny udział wyniósł w 2013 r. ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 14 załącznika do decyzji) %**,
- dolistnych środków owadobójczych stosowanych w uprawie zbóż, gdzie ich łączny udział wyniósł w 2013 r. ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 15 załącznika do decyzji) %**,
- dolistnych środków owadobójczych stosowanych w uprawie ziemniaków, gdzie ich łączny udział w 2013 r. wyniósł ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 16 załącznika do decyzji) %**.

Ad. b)

Jak wynika ze zgłoszenia zarówno FMC, jak i Cheminova są obecne na rynku substancji aktywnych, stanowiących główny składnik chemiczny poszczególnych środków ochrony roślin. Każda substancja aktywna stanowi odrębny rynek produktowy (zgodnie z dotychczasową linią orzeczniczą KE⁷).

Jak wskazał Wnioskodawca w zakresie substancji aktywnych działalność uczestników koncentracji pokrywa się jedynie w zakresie dwóch substancji, tj. *Flutriafolu* i *Imidaclopridu*.

Flutriafol jest substancją czynną zawartą w środkach grzybobójczych stosowanych w zbożach. Jak wskazał FMC *flutriafol* nie jest chroniony patentem, a na rynku dostępnych jest co najmniej 10 substancji alternatywnych z grupy tzw. triazoli, które mogą z nim konkurować.

Cheminova sprzedawała tę substancję w UE, natomiast FMC jedynie w Ameryce Łacińskiej. Ani Cheminova ani FMC nie sprzedawały tej substancji odbiorcom w Polsce.

⁷ Sprawa COMP/M.2547 – Bayer/Aventis Crop Science, COMP/M.737 Ciba-Geigy/Sandoz

Jak wynika ze zgłoszenia łączny udział Cheminova i FMC w globalnym rynku dostaw *flutriafolu* i substancji alternatywnych w 2012 r. i 2013 r. nie przekroczył (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 17 załącznika do decyzji*) %. Głównym konkurentem uczestników koncentracji w tym rynku jest Syngenta z udziałem w 2012 r. na poziomie ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 18 załącznika do decyzji*) %, a w 2013 r. ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 19 załącznika do decyzji*) %.

Drugą wspólną substancją aktywną jest *Imidacloprid*, który jest wykorzystywany w środkach owadobójczych stosowanych w soi, trzcinie cukrowej, cytrusach, warzywach, ryżu, ziemniakach, kukurydzy i winoroślach. Na rynku dostępnych jest co najmniej 5 substancji alternatywnych. Jak wskazał Zgłaszający udział FMC i Cheminova w zakresie sprzedaży tej substancji w latach 2012-2013 był (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 20 załącznika do decyzji*). Głównym konkurentem na tym rynku produktowym jest Bayer z udziałem na poziomie ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 21 załącznika do decyzji*) % w 2012 r. i ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 22 załącznika do decyzji*) % w 2013 r.

Z powyższego wynika, że w zakresie substancji aktywnych brak jest wspólnych rynków, na których udział uczestników koncentracji przekroczył próg 20 %.

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

Zgodnie z art. 4 pkt 9 ustawy *antymonopolowej* przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, uznawane są przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (rynek produktowy) i terytorium (rynek geograficzny).

Mając na uwadze powyższą definicję oraz kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. Nr 134, poz. 937), organ antymonopolowy uznał, iż:

- a) **koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym na krajowy rynek sprzedaży dolistnych środków owadobójczych stosowanych w uprawie zbóż**

Zgodnie z definicją zawartą w ww. rozporządzeniu rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym (poziomym), jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (rynki wspólne) i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20 %.

Jak już wcześniej wskazano, zarówno w Polsce, jak i w EOG rynek sprzedaży dolistnych środków owadobójczych stosowanych w uprawie zbóż jest jedynym rynkiem wspólnym, na którym łączny udział FMC i Cheminova przekroczył próg 20 %.

Udziały FMC i Cheminova oraz ich konkurentów w rynku dolistnych środków owadobójczych stosowanych w uprawie zbóż w Polsce w latach 2012-2013 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 1

Nazwa przedsiębiorcy	Udział w rynku (%) w 2012 r.	Udział w rynku (%) w 2013 r.
FMC	<i>(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 23 załącznika do decyzji)</i>	
Cheminova		
BASF		
Syngenta		
Bayer		
Adama		
Agrosimex		
Chemirol		
Pozostali		

Źródło: Wewnętrzne dane FMC i Cheminova oszacowane w oparciu o dane firmy Kleffmann

Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że łączny udział FMC i Cheminova w 2012 r. wyniósł ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 24 załącznika do decyzji)* %, a w 2013 r. ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 25 załącznika do decyzji)* %. Głównymi konkurentami uczestników koncentracji na tym rynku są: BASF z udziałem wynoszącym ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 26 załącznika do decyzji)* % w 2012 r. i ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 27 załącznika do decyzji)* % w 2013 r. oraz Syngenta z udziałem wynoszącym ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 28 załącznika do decyzji)* % w 2012 r. i ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 29 załącznika do decyzji)* % w 2013 r. Oprócz ww. przedsiębiorców na rynku funkcjonuje czterech przedsiębiorców z udziałami

mieszczącymi się w przedziale od *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 30 załącznika do decyzji)* %. Należą do nich Bayer, Adama, Agrosimex i Chemirol.

Jak wskazał Zgłaszający w Polsce w latach 2012-2013 sprzedawanych było ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 31 załącznika do decyzji)* dolistnych środków owadobójczych znajdujących zastosowanie w uprawie zbóż. Zgodnie z danymi firmy Kleffmann, na które powołuje się Zgłaszający, na rynku polskim dostępnych było *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 32 załącznika do decyzji)* produktów wytwarzanych przez Cheminova *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 33 załącznika do decyzji)* oraz *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 34 załącznika do decyzji)* produktów wytwarzanych przez FMC *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 35 załącznika do decyzji)*. Około *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 36 załącznika do decyzji)* % dolistnych środków owadobójczych znajdujących zastosowanie w uprawie zbóż stanowiły zatem produkty wytwarzane przez FMC i Cheminova. Podkreślić w tym miejscu należy, że *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 37 załącznika do decyzji)* produktów Cheminova (w tym produkt sprzedawany do *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 38 załącznika do decyzji)* zawiera tę samą substancję aktywną, tj. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 39 załącznika do decyzji)*, natomiast jeden produkt – *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 40 załącznika do decyzji)* - zawiera substancję *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 41 załącznika do decyzji)*. Z kolei wszystkie produkty FMC zawierają substancję *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 42 załącznika do decyzji)*. Według informacji przekazanej przez FMC żadna z substancji aktywnych zawartych w produktach sprzedawanych przez Zgłaszającego i Cheminova nie jest objęta ochroną patentową w Polsce, ani patentem europejskim. Takiej ochronie nie podlegają również substancje aktywne zawarte w dolistnych środkach owadobójczych mających zastosowanie w uprawie zbóż, oferowanych na rynku przez konkurentów FMC i Cheminova, opartych m.in. na takich substancjach aktywnych jak: *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 43 załącznika do decyzji)*.

Z analizy cen sprzedaży detalicznej produktów oferowanych przez FMC, Cheminova i konkurentów, przedstawionej przez Zgłaszającego dla lat 2012-2013 wynika, że produkty zawierające te same substancje czynne są na zbliżonym poziomie cenowym. Dotyczy to zwłaszcza produktów *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 44 załącznika do decyzji)*, które mieszczą się w przedziale od ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 45 załącznika do decyzji)* zł/1 ha. Ceny produktów FMC były *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 46 załącznika do decyzji)*.

Nadmienić w tym miejscu ponownie należy, że w EOG łączny udział FMC i Cheminova w sprzedaży dolistnych środków owadobójczych stosowanych w uprawie zbóż wyniósł w 2013 r. ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 47 załącznika do decyzji)** %.

b) w przedmiotowej sprawie nie występują rynki, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym

Rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym (pionowym), jest każdy rynek produktowy, jeżeli równocześnie:

- działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji,
- jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży (poprzedni lub następny szczebel obrotu), na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji,
- indywidualny lub łączny udział w rynku przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na tych rynkach przekracza 30 %, bez względu na to, czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca – odbiorca między tymi przedsiębiorcami.

Jak wynika ze zgłoszenia w niniejszej koncentracji występują rynki trzech substancji aktywnych, na których pomiędzy uczestnikami koncentracji występowały bądź występują potencjalne powiązania typu dostawca-odbiorca. Dotyczy to następujących substancji:

- *Carbofuran* (dolistne środki owadobójcze), gdzie udział FMC jako dostawcy wynosił w rynku globalnym ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 48 załącznika do decyzji)** %, a Cheminova jako nabywcy odpowiednika tej substancji, tj. *Imidaclopridu*, utrzymywał się w latach 2012-2013 znacznie poniżej **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 49 załącznika do decyzji)** %,
- *Carbosuflan* (dolistne środki owadobójcze), gdzie udział FMC jako dostawcy wynosił w rynku globalnym ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 50 załącznika do decyzji)** % w 2012 r. i ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 51 załącznika do decyzji)** % w 2013 r., a Cheminova jako nabywcy odpowiednika tej substancji, tj. *Imidaclopridu*, utrzymywał się w latach 2012-2013 znacznie poniżej **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 52 załącznika do decyzji)** %,
- *Clomazone* (środki chwastobójcze), gdzie udział FMC jako dostawcy wynosił w rynku globalnym ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 53 załącznika do decyzji)** % w 2012 r. i ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 54 załącznika do decyzji)** % w 2013 r., a

Cheminova jako nabywcy tej substancji utrzymywał się w latach 2012-2013 znacznie poniżej (*tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 55 załącznika do decyzji*) %.

Z uwagi na fakt, iż udział w rynku globalnym FMC jako dostawcy ww. substancji oraz Cheminova jako odbiorcy nie przekroczył progu 30 %, planowana transakcja nie wywiera wpływu na żaden z rynków w układzie wertykalnym.

c) przedmiotowa koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym

Z informacji zawartych w zgłoszeniu wynika, że żaden z uczestników koncentracji nie posiada udziału przekraczającego próg 40 % w jakimkolwiek rynku właściwym.

Ocena skutków koncentracji

Przepis art. 18 ustawy *o ochronie konkurencji* stanowi, iż Prezes Urzędu wydaje zgodę, w drodze decyzji, na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku, przy czym zgodnie z art. 4 pkt 10 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40 %.

Podstawowym celem postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji jest ustalenie, czy w wyniku zrealizowania zamierzonej transakcji dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku właściwym. Przykładem takiego istotnego ograniczenia konkurencji jest powstanie lub umocnienie pozycji dominującej. Należy jednakże podkreślić, że o ile powstanie lub umocnienie pozycji dominującej będzie zawsze prowadziło do ograniczenia konkurencji na rynku, to do ograniczenia konkurencji może dojść także w przypadkach, kiedy w wyniku koncentracji nie powstaje lub nie umacnia się pozycja dominująca. Samo stwierdzenie „istotne ograniczenie konkurencji” wykracza zatem poza kwestię powstania lub umocnienia pozycji dominującej i ma szersze znaczenie. Obejmuje bowiem sytuacje, kiedy w wyniku dokonanej koncentracji konkurencja zostaje poważnie ograniczona, a nie wiąże się to z powstaniem pozycji dominującej – może to mieć miejsce przykładowo na rynkach oligopolistycznych.

Powyższe oznacza, że koncentracja jest dopuszczalna wówczas, gdy nie zakłóca skutecznej konkurencji na rynku właściwym, w szczególności w wyniku powstania lub umocnienia pozycji dominującej.

Jak wynika z przedstawionej powyżej analizy rynków właściwych, przedmiotowa koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym na krajowy rynek sprzedaży dolistnych środków owadobójczych stosowanych w uprawie zbóż, bowiem łączny udział uczestników koncentracji w tym rynku wyniósł w 2012 r. ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 56 załącznika do decyzji)* %, a w 2013 r. ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 57 załącznika do decyzji)* %. Na rynku tym FMC i Cheminova spotykają się z istotną konkurencją ze strony firmy BASF *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 58 załącznika do decyzji)*, Syngenta *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 59 załącznika do decyzji)* oraz Bayer *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 60 załącznika do decyzji)*. Firmy te należą do największych firm agrochemicznych na świecie, które pod względem wielkości obrotów plasują się na *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 61 załącznika do decyzji)* miejscach wśród spółek agrochemicznych. Z uwagi na istniejącą na tym rynku konkurencję, w szczególności ze strony ww. przedsiębiorców działających w skali globalnej, jak również mniejszych firm, po koncentracji FMC nie osiągnie na rynku dolistnych środków owadobójczych stosowanych w uprawie zbóż pozycji, która umożliwiłaby jej zapobieganie skutecznej konkurencji, poprzez stworzenie możliwości działania w znacznym stopniu niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Nadmienić w tym miejscu należy, że ceny FMC i Cheminova dolistnych środków owadobójczych stosowanych w uprawie zbóż różnią się między sobą i produkty te są oparte na innych substancjach aktywnych⁸. Ceny produktów FMC kształtowały się latach 2012–2013 w granicach od ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 62 załącznika do decyzji)* zł/1 ha do ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 63 załącznika do decyzji)* zł/1 ha i były zbliżone do ceny produktów oferowanych przez *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 64 załącznika do decyzji)*. Z kolei ceny produktów Cheminova wynoszące od ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 65 załącznika do decyzji)* zł/1 ha do ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 66 załącznika do decyzji)* zł/na 1 ha były zbliżone do cen produktów *(tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 67 załącznika do decyzji)*. Z uwagi na powyższe dolistne środki owadobójcze do uprawy zbóż oferowane przez uczestników koncentracji nie stanowią dla siebie wzajemnie najbliższych produktów konkurencyjnych.

Z powyższych względów nie ma podstaw do uznania, że koncentracja doprowadzi do istotnego ograniczenia konkurencji.

W niniejszej sprawie nie występują rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ układzie wertykalnym i konglomeratowym.

Mając powyższe na uwadze organ antymonopolowy uznał, iż zamierzona koncentracja spełnia kryteria wskazane w art. 18 ustawy *o ochronie konkurencji*, bowiem w jej wyniku nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku.

W związku z powyższym orzeczono, jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji oraz art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 101 ze zm.), od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia.

*Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Kontroli Koncentracji
Danuta Gruszczyńska*

Otrzymuje:

- 1) FMC Corporation, USA
(decyzja + załącznik)

za pośrednictwem pełnomocnika

Pani Marty Kupczak-Strzeleckiej
Sołtysiński Kawecki & Szlęzak Kancelaria
Radców Prawnych i Adwokatów sp.k.
ul. Jasna 26
00-054 Warszawa

- 2) aa (decyzja + załącznik)

²⁸ Substancje aktywne zawarte w produktach FMC i Cheminova są substytutami należącymi do tej samej grupy produktowej